

VIAȚA SFÂNTULUI DIMITRIE IZVORĂTORUL DE MIR*

Sfântul Dimitrie a trăit la Tesalonic în timpul domniei lui Dioclețian și Maximian Galeriu (284-305). Provenea dintr-una dintre cele mai nobile familii din provincia Macedoniei, tatăl său fiind mai marele cetății Tesalonicului. A fost botezat în secret, de teama persecuțiilor. Părinții i-au dat o aleasă creștere

* După *Mineiul lunii octombrie*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1970, p. 338; *Proloagele*, vol. I, diortosite și îmbogățite de arhim. dr. Benedict Ghiuș, Ed. Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1991, p. 201; *Le Synaxaire. Vie des Saints de l'Église Orthodoxe*, Tome Premier, Ed. To Perivoli tis Panaghias, Tesalonic, 1987, pp. 360-362; *Ceaslov*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 1973, p. 664.

creștină, învățându-l toate tainele sfintei credințe. Nu a întârziat a începe propria-i lucrare într-o înfăptuirea virtuților creștine. Și, ca în povești, tânărul creștea cu anii și cu înțelepciunea, urcând ca pe o scară din putere în putere. Și ajungând el la vârsta maturității, părinții săi s-au mutat la Domnul, lăsându-l pe tânărul Dimitrie moștenitor nu numai pentru obârșia sa nobilă și pentru frumusețea fizică, dar și pentru virtutea sa, pentru înțelepciune și bunătate, care-l făceau superior multor bătrâni. Expert în arta militară, a fost numit, în ciuda vârstei sale fragede, general al armatei din Tessalia și proconsul al Greciei de către Maximian Galeriu, cezarul pentru Grecia și Macedonia. Dar aceste onoruri n-au ajuns a-l face pe Dimitrie să piardă sensul realităților esențiale. Cu inima atinsă de credința în Hristos și socotind ca nimic gloria acestei lumi, el își petrecea cea mai mare parte a timpului învățând și interpretând public cuvântul lui

Dumnezeu. Vorbirea sa atât de convingătoare și viața sa – numai dreptate, pace și iubire de frați – impuneau cu atâta putere, încât un mare număr de păgâni s-au convertit, în ciuda persecuțiilor lansate de împărat împotriva creștinilor.

Împăratul Maximian tocmai repurtase importante victorii contra sciților. La întoarcere spre Roma, s-a oprit la Tesalonic pentru a se face aclamat de către mulțime și ca să aducă jertfă de mulțumire idolilor. Câțiva păgâni din cetate, geloși pe faima lui Dimitrie, profitară de prezența împăratului pentru a-l denunța ca creștin. Mirarea împăratului se transformă în furie violentă atunci când a aflat că Dimitrie nu se mulțumea să împărtășească credința ucenicilor lui Hristos, ci o și propovăduia cu succes, profitând de poziția sa în adunările oficiale. A pus ca Dimitrie să compară în fața lui și l-a închis într-o temniță aflată în subsolul nesănătos al unei ocne din apropiere. Atunci

când Dimitrie a intrat în celulă, un scorpion s-a apropiat de piciorul său, gata să-l muște mortal; dar, făcând simplu semnul crucii, sfântul l-a făcut să dispară. L-au lăsat atunci singur în umezeală și putori dezgustătoare. Dar Dimitrie nu dădu nicio atenție acestor lucruri, bucuros la gândul că se va împărtăși curând din plin de Patimile izbăvitoare ale Mântuitorului; singura sa tristețe consta în faptul că trebuia să aștepte, pentru împlinirea muceniei sale, sfârșitul festivităților organizate pentru triumful împăratului.

Cum era obiceiul în asemenea circumstanțe, Maximian a organizat în amfiteatrul din Tesalonic jocuri și lupte de gladiatori. Adusese cu el un soi de uriaș, de o forță herculeană, pe nume Lie (Lyaaios), provenind din neamul vandalilor. Acesta era atât de puternic și de priceput în lupta corp la corp, încât nimeni nu putea să-i reziste. Un tânăr creștin din oraș, pe nume Nestor, văzând orgoliul van pe care-l

trăgea împăratul din victoriile protejatului său, se hotărî să arate că lui Hristos singur Îi aparține această putere. Alergă la ocna în care era închis Dimitrie și-i ceru protecția rugăciunilor sale pentru a se duce să-l înfrunte pe uriaș. Martirul a făcut semnul crucii peste fruntea și peste inima băiatului și-l trimise, ca pe David înaintea lui Goliat (cf. I Regi 17), spunându-i: *„Și pe Lie vei birui, și pentru Hristos vei mărturisi!”* Tânărul ajunse la amfiteatru în momentul în care crainicii strigau în toate părțile, chemând pe cei ce ar vrea să-l înfrunte pe Lyaios. Nestor înaintă în fața împăratului și își aruncă tunică la pământ, strigând: *„Dumnezeule al lui Dimitrie, ajută-mi!”* De la prima încleștare, atunci când uriașul se aruncă asupra tânărului băiat, acesta se feri și-l străpunse mortal în inimă cu cuțitul său. Toți fură încremeniți de uimire la vederea acestei minuni și se întrebă cum de invincibilul barbar căzuse așa, deodată, sub lovitura unui

copil, care nu avea nici forța și nici armele sale. Într-adevăr, acesta își pusese toată nădejdea în Domnul, Stăpânul luptelor, în El, care dă pe vrăjmași pe mâna credincioșilor Săi. În loc să se supună semnului acestuia al atotputerniciei lui Dumnezeu, împăratul explodează de mânie și porunci să fie prins pe loc și să i se taie capul în afara cetății. Cum îl auzise pe Nestor invocând pe Dumnezeul lui Dimitrie, Maximian bănuie că acesta din urmă va fi folosit oarece vrăji și dădu soldaților săi poruncă să se ducă și să-l ucidă cu lăncile lor, în fundul temniței, fără altă judecată. Câțiva creștini, care au fost prezenți la execuția sfântului, au așteptat ca soldații să se depărteze, după care îngropară trupul lui cu multă devoțiune.

Martiriul Sfântului Dimitrie s-a petrecut la anul 303.